

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.584/2012/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Tiborcz Attila ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek-, a Dr. Ifkovics József Ügyvédi Iroda (ügyvédi iroda címe, ügyintéző: Dr. Ifkovics József ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen megbízási díj megfizetése iránt indított perében, a ...-i Törvényszék 2012. július 2. napján kelt, 8.G.../2010/24. számú ítélete ellen az alperes részéről 26. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - a 2013. február 12. napján megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését pedig helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 101 600 (Egyszázegyezer-hatszáz) Ft másodfokú perkoltséget.

Megállapítja, hogy az alperes jogosult 288 000 (Kettőszáznyolcvan-nyolcezer) Ft fellebbezési eljárási illetéket visszaigényelni, az erre irányuló kérelem elbírálása végett határozatát megküldeni rendeli a Nemzeti Adó- és Vámhivatal ... Megyei Adóigazgatóságának.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az alperes, mint megbízó 2006. október 31. napján megbízási szerződést kötött a felperessel, mint megbízottal határozott időtartamra, 2011. december 31. napjáig terjedő időre. A szerződéssel a felperes elvállalta az alperes ..., ... u. ... szám alatt található telephelyének őrzési feladatait, valamint a T. őrzési és takarítási feladatainak ellátását. Megállapodásuk szerint a felek előzetes egyeztetése alapján az alperes kérésére a felperes eseti jelleggel elláthatott a szerződésben nem rögzített tevékenységhez tartozó feladatokat is.

A megbízottat a szerződés 5.1. pontja szerint a szerződésben rögzített feladatok ellátásáért havi 500 000 Ft + ÁFA összegű megbízási díj illette meg, míg a szerződés 5.2. pontjában a T. takarítási, területrendezési és a szezonális feladatok elvégzéséért havi 300 000 Ft + ÁFA összegű vállalkozási díj (nem teljes havi szolgáltatás esetén időarányosan) illette meg, amely összegből a vállalkozó volt köteles beszerezni a feladatvégzéshez szükséges gépeket, felszereléseket, tisztítószereseket.

A szerződés 9. pontja szerint mindkét fél 6 hónapos felmondási idővel volt jogosult a szerződés felmondására. Úgy rendelkeztek, hogy „amennyiben a megbízó a 6 hónapos felmondási időn belül kívánja megszüntetni a szerződést, akkor a megbízott jogosult a 6 hónapi szerződéses összeget időarányosan kiszámlázni. A 6 hónapon belül felmondott szerződés esetén a fennmaradó időszakra a megbízott a szerződésben rögzített feladatokat nem köteles elvégezni”.

Az alperes ügyvezetője a 2007. szeptember 10. napján kelt levelével értesítette a felperest, hogy nem tart igényt a jövőben a felperes által végzett őrzési és takarítási munkákra.

A 2007. szeptember 14-én kelt levelében a perbeli szerződést felmondta azzal, hogy a felmondási idő kezdetét 2007. szeptember 30. napjában határozta meg.

Kérte, hogy a felperes közölje, elfogadja-e a felmondást, illetve, hogy kíván-e élni a felmondási idő alatt a szerződésben meghatározott számlázási lehetőséggel.

A felperes a 2007. október 1. napján kelt válaszlevelében a felmondást elfogadta, és közölte, hogy a 6 havi felmondási időre járó megbízási díjat egy összegben kiszámlázza.

Az alperes a válaszlevelében fenntartotta a felmondást, és arról tájékoztatta a felperest, hogy korábbi nyilatkozatától eltérően ragaszkodik a felmondási idő alatt is a felperes munkavégzéséhez. Közölte azt is, hogy mivel 2007. november 1. napjától a kemping lezárásra kerül, így annak őrzése feleslegessé válik, ezért ettől az időponttól kezdve a felperesnek csak a strand és ... u. ... szám alatti telephely területén kell az őrzési feladatokat ellátnia.

A felperes a 2007. október 1. napján kiállított bruttó 4 500 000 Ft végösszegű számlájával leszámlázta a 6 hónapra járó szolgáltatási díjat, valamint a bruttó 1 200 000 Ft összegű számlájával a 2007. május - szeptember hónapokra eső, még ki nem fizetett takarítási díjat.

Az alperes a felperes számláit nem egyenlítette ki.

A felperes a keresetében kérte az alperes kötelezését bruttó 5 700 000 Ft megbízási díj, valamint ennek 2007. október 1. napjától járó késedelmi kamatai, és a perköltsége megfizetésére a perbeli szerződés 9. pontjára hivatkozva.

Keresetében előadta, hogy a felperes teljesíteni akarta a munkavégzési kötelezettségét, de az alperes a kulcsokat elkérte, a munkaterületet elzárta, az épületet beriasztotta.

Állította, hogy bár a felperes munkavállalói 2007 májusától - szeptemberig teljes hónapban végeztek munkát, a felperes azonban csak havi 100 000 Ft-ot számlázott le az alperes felé, mivel az alperes azt közölte vele, hogy csak ennyit tud fizetni. A felperes azért alkalmazkodott az alperes igényeihez, mert abban bízott, hogy az alperes a későbbiekben is a felperessel fog szerződést kötni.

Arra is hivatkozott, hogy az alperes soha nem kifogásolta a felperes teljesítését, ezért jogtalanul tagadta meg a felperes által kiállított számlák kifizetését.

Az alperes a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Az alperes a szerződés 9. pontját akként értelmezte, hogy ha a megbízó nem tart igényt arra, hogy a megbízott a 6 hónapos felmondási időt is ledolgozza, akkor ki kell fizetnie a 6 hónapra járó megbízási díjat, míg a szerződés rövidebb időre történő felmondása esetén a megbízottnak csupán ezt a rövidebb időt kell ledolgoznia, a fennmaradó időszakot munkavégzés nélkül kell kifizetni.

A perbeli esetben az alperes 6 hónapra mondta fel a szerződést, és ragaszkodott a felperes munkavégzéséhez a felmondási idő alatt is, ám a felperes ennek nem tett eleget, ezért nem tarthat igényt a szerződés 9. pontja és a Ptk. 207. § (1) bekezdése alapján a felmondási időre járó díjra. Mivel felmondás esetén a szerződés a felmondási idő leteltével szűnik meg, ezért a felmondási idő alatt is teljesíteni kell a feleknek a szerződésből eredő kötelezettségeiket.

Állította, hogy a felperes által 2007. június, július és augusztus hónapra leszámlázott havi 100 000 Ft szolgáltatási díj reális összeg volt a számlák mellékletét képező, mindkét fél által aláírt teljesítést igazoló jegyzőkönyvek alapján.

Az elsőfokú bíróság a 8.G.../2008/17. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 1 200 000 Ft-ot, és ennek 2007. október 1. napjától járó késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

A felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró ...-i Ítéltábla a Gf.III.../2009/5. számú végzésével - a fellebbezési kérelem (csatlakozó fellebbezési kérelem) és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül - hatályon kívül helyezte az elsőfokú bíróság ítéletét, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára utasította.

Előírta, hogy a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság tegyen eleget a tájékoztatási kötelezettségének az alperesnek a szerződés érvénytelenségét állító kifogásával kapcsolatban.

A megismételt eljárásban a felperes a kereseti kérelmét fenntartotta.

Utalt arra, hogy a szerződés 3.2. pontja lehetővé tette azt, hogy a megbízó teljes körűen ellenőrizze a felperes teljesítését.

Állította, hogy az alperes nem tett eleget az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének a tekintetben, hogy a perbeli szerződés, mint nyilvánvalóan jó erkölcsbe ütköző semmis.

Előadta, hogy az alperessel szerződött másik cég csupán takarítási tevékenységet végzett, amely napközbeni feladat volt. A felperes tevékenysége csupán az esti órákra korlátozódott, ekkor végezte a helyiségek takarítását, a zöldterület takarítását és gondozását.

Az alperes ellenkérelmében a felperes keresetének az elutasítását, és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Fenntartotta azt a hivatkozását, hogy a perbeli szerződés a Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján semmis, mert jó erkölcsbe ütközik, mivel az alperes korábbi ügyvezetője a felperes tulajdonosával jó személyi kapcsolatban állt, ezért a szerződést 5 évre „bebetonozva” kötötték meg.

Hivatkozott arra is, hogy a szerződésben nem kerültek meghatározásra a teljesítmény méréséhez szükséges pontos ismérvek, ez pedig elfogadhatatlan egy nagyrészt közpénzből gazdálkodó és közfeladatokat ellátó gazdálkodó szervezet esetén.

Álláspontja szerint ellenőrizhetetlen átfedések találhatók a felperes tulajdonosának, L.P.-nek a másik cége által a takarításra megkötött szerződésben meghatározott feladatok és a perbeli szerződés tartalma között.

Részen színeltnek is tartotta a szerződést, mivel a felperes által is elismerten két dolgozója, K.Z. és B.L. ténylegesen nem végeztek takarítási munkát, hanem őrző-védő feladatokat láttak el.

Kérte, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményeként a bíróság állapítsa meg a felperes szolgáltatásának értékét, és rendelkezzen az ellenszolgáltatás nélkül fizetett ellenérték visszatérítéséről.

Másodlagosan a kereset elutasítását kérte.

Abban az esetben, ha a bíróság arra a következtetésre jutna, hogy a szerződés meghiúsulásáért az alperes felelős, harmadlagosan azt állította, hogy a felperes keresete akkor sem megalapozott, mert a felperes legfeljebb kártérítésre tarthatna igényt.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban a felperes keresetét részben alaposnak, míg az alperesnek a szerződés érvénytelenségére történt hivatkozását megalapozatlannak találta.

A perbeli szerződést a Ptk. 474-483. §-ában szabályozott megbízási szerződésnek minősítette, és megállapította, hogy az alperes a 2007. szeptember 14-én kelt levelével 2007. október 1. napjával, 6 hónapos felmondási idővel felmondta a szerződést a Ptk. 321. § (1)-(2) bekezdései szerint. A szerződés 2008. április 1. napján, a felmondási idő lejártával szűnt meg.

A szerződés 9. pontja szerint - mivel az alperes a szerződést 6 hónapi felmondási idővel mondta fel - a felperest nem illetné meg munkavégzés nélkül a felmondási időre járó megbízási díj.

Az elsőfokú bíróság osztotta a felperesnek azt a hivatkozását, miszerint az alperes további nyilatkozatai eredményezték azt, hogy a felperes 2007. október 1. napját követően nem tudta ellátni a szerződésben meghatározott feladatait, ezért a Ptk. 478. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest a felperes javára a 6 hónapra járó, összesen 500 000 Ft/hó + ÁFA = 3 600 000 Ft megbízási díj megfizetésére.

Alaposnak találta az elsőfokú bíróság a felperesnek a 2007. májustól - szeptember hónapokra járó 1 000 000 Ft + ÁFA = 1 200 000 Ft összegű, a takarítási és területrendezési munka elvégzéséért járó megbízási díj iránti keresetét is, mivel a perben a felperes (B.L. és K.Z. tanúvallomásaival, valamint a munkaviszonyuk megszűnésekor kiállított adatlapok tartalmával) bizonyítani tudta a teljesítést igazoló jegyzőkönyv tartalmával szemben azt, hogy a felperes ezekben a hónapokban is teljes havi szolgáltatást végzett.

Az elsőfokú bíróság mérlegelési körébe vonta a felperes tulajdonosa másik cégének az alperessel szemben 8.G.../2009. számon folyamatban volt perében meghozott 40. sorszámú ítélet indokolásában idézett, A.J. (az alperes dolgozója) tanúvallomásában elhangzott azon állítást is, miszerint azokban a hónapokban, amikor az alperes anyagi helyzete nem volt stabil, és nem tudta a teljes havi díjat fizetni, akkor a szerződést kötő felek megegyeztek abban, hogy a megbízási díj milyen részletekben kerül kifizetésre.

Az elsőfokú bíróság a Ptk. 478. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperest 1 000 000 Ft + ÁFA = 1 200 000 Ft megbízási díj megfizetésére is, ezt meghaladóan a felperesnek a

felmondási időre járó takarítási, tisztítási, megbízási díj címén 750 000 Ft + ÁFA összegre előterjesztett keresetét elutasította.

A keresetet részben elutasító döntését azzal indokolta, hogy a kemping októbertől a következő év tavaszáig nem üzemelt, ezért a felperesnek a szerződés fel nem mondása esetén sem kellett volna a kempingben szezonális takarítási munkát végeznie.

Az elsőfokú bíróság figyelemmel volt a 8.G.../2009. számú ügyben T.I.-né tanú elhangzott tanúvallomására, miszerint a téli időszakban a kempingben L.P. alkalmazottai végeztek csatornatisztítást, fagallyazást, tetőjavítást, amely munkák ellenértékét L.P. számolta el az alperes felé.

Alaptalannak találta az elsőfokú bíróság az alperesnek a perbeli szerződés jó erkölcsbe ütközésére történt hivatkozását, mivel az alperes a perben nem tudta bizonyítani azt, hogy a jogügylet tartalma, vagy joghatása sértene az általánosan kialakult társadalmi normákat, illetve, hogy a felek szándéka „a szerződés bebetonozására” irányult volna.

Ez utóbbi alperesi hivatkozást cáfolta az a tény, hogy a szerződés lehetőséget biztosított mindkét félnek annak a Ptk. szerinti felmondására. Önmagában az a körülmény pedig, hogy a szerződésben nem lettek pontosan meghatározva a teljesítmény mérésének az ismérvei, nem teszi jó erkölcsbe ütközővé a szerződést.

A felperes tulajdonosa által az alperessel kötött másik, ugyancsak takarításra vonatkozó szerződéssel mutatkozó ellenőrizhetetlen átfedéseket illetően az alperes nem tárt a bíróság elé az eljárás során olyan tényadatokat, amelyekből megállapítható lett volna az, hogy ez az átfedés olyan mértékű, amely jó erkölcsbe ütközővé, és ezáltal semmissé teszi a perbeli szerződést.

K.I.-né igazságügyi könyvszakértő a L.P. két vállalkozása által a 2007. május hónapra kiszámlázott számlák esetében talált csupán átfedést, azt azonban utólag már nem találta megállapíthatónak, hogy a számlák mögött melyik cég által végzett, milyen konkrét tevékenység áll.

Az alperesnek a szerződés részbeni színleltségére, mint akarathibára történt hivatkozását az elsőfokú bíróság Bordás László felperesi alkalmazottnak a 8.G.../2008/6. számon becsatolt írásbeli nyilatkozatának tartalma alapján nem találta megalapozottnak.

Az alperes harmadlagos perbeli védekezésével összefüggésben az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy miután a felmondási jog gyakorlása nem minősül szerződésszegő magatartásnak, ezért az nem alapozhatja meg az alperes kártérítési felelősségét.

Az alperes kérelmére a perben kirendelt igazságügyi könyvszakértő szakvéleménye szerint a rendelkezésre álló bizonylatokból nem lehetett hitelt érdemlően, kétséget kizáróan megállapítani azt, hogy a felperes 2006. november 1. és 2007. október 31. napja között teljes havi, vagy rész havi szolgáltatást nyújtott-e. Az egyéb perbeli bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes a perbeli időszakban teljes havi szolgáltatást nyújtott, ezért a szerződésben meghatározott 300 000 Ft + ÁFA/hó összegű megbízási díjra jogosult volt.

A 84 %-ban részben pervesztes alperest a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján 552 405 Ft perköltség felperes javára történő megfizetésére kötelezte.

A 342 000 Ft feljegyzett illetékből az alperest 287 280 Ft, míg a felperest 54 720 Ft, a 270 000 Ft fellebbezési illetékből a felperest 43 200 Ft, az alperest pedig 226 800 Ft, a csatlakozó fellebbezés 36 000 Ft-os illetékből a felperest 5760 Ft, az alperest pedig 30 240 Ft felhívásra történő megfizetésére kötelezte.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, és a felperes keresetének az elutasítását, másodlagosan pedig az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására, és újabb határozat hozatalára utasítását kérte. Kérte a felperes marasztalását a perrel felmerült költségek megfizetésére is.

Fellebbezésében - a bizonyítási nehézségekre tekintettel - az alperes már nem hivatkozott a szerződés jó erkölcsbe ütközése miatti érvénytelenségére.

Sérrelmezte, hogy a ...-i Ítéltábla hatályon kívül helyező végzése folytán megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság az alapeljárásban kifejtett álláspontját felülvizsgálta, és arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes magatartása eredményezte azt, hogy a felperes 2007. október 1. napja után nem tudta ellátni a szerződésben meghatározott feladatit.

Okszerűtlennek tartotta az elsőfokú bíróság mérlegelését, mivel a megismételt eljárásban csupán annyi új adat merült fel, hogy az alperes ügyvezetője a 2007 szeptemberében megtartott képviselő-testületi ülésen úgy nyilatkozott, hogy a felperes által végzett tevékenységet riasztórendszer kiépítésével fogja kiváltani.

Fenntartotta azt az álláspontját, hogy az alperesnek joga volt 2007. október 1. napján írásban közölni azt a jogát, hogy ragaszkodik a felperesnek a felmondási idő alatti munkavégzéséhez, hiszen ekkor a szerződés még fennállt, és az alperes számára csupán ekkor vált nyilvánvalóvá, hogy a szerződés 9. pontjának pontatlan megfogalmazása miatt a felperes munka nélkül kíván 6 hónapi megbízási díjhoz jutni.

Az alperes 2007. október 1-jei írásbeli nyilatkozatával szemben a képviselő-testületi ülésen tett nyilatkozata csupán másodlagosnak minősül, és csak egy szándékot fejezett ki arra az esetre, ha a felperessel folytatott tárgyalások nem vezetnek megegyezésre. Ezzel szemben a felperes azonban sem írásban, sem ráutaló magatartással nem fejezte ki azt a szándékát, hogy a felmondási idő alatt munkát kívánna végezni.

Fenntartotta azt az álláspontját is, miszerint a jogvita elbírálására a Ptk. 312. §-a - a teljesítés lehetetlenné válásának szabálya - az irányadó. E körben hivatkozott a Legfelsőbb Bíróságnak a Bírósági Határozatokban 1996. évben 545. sorszám alatt megjelent eseti döntésében kifejtettekre.

Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság is osztotta azt az értelmezését, miszerint a szerződés 9. pontja szerint munkavégzés nélküli díjazásra a felperes csak a 6 hónapon belüli felmondás esetén lett volna jogosult. A szerződés 6 hónapra történő felmondása esetére a szerződés nem tartalmaz automatikus fizetési kötelezettséget, szerződéses rendelkezés hiányában pedig a Ptk. 312. §-át kell alkalmazni, miszerint a felperest automatikusan nem megbízási díj, hanem csak kártérítés illeti meg. Erre vonatkozóan azonban a felperes bizonyítást nem ajánlott fel, arra nézve a bíróságtól kioktatást sem kapott.

Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak azt az álláspontját, miszerint a felmondási jog gyakorlása nem minősül szerződésszegő magatartásnak, ezért nem lehet alapja az alperes kártérítési felelősségének. Az alperes álláspontja szerint a jogellenesség nem a felmondási korlátozás megsértésében jelentkezett, hanem abban, hogy melyik fél akadályozta meg a szerződés teljesítését, azaz a szerződés lehetetlenné válása melyik fél felróható magatartására vezethető vissza.

Jogsabálysértőnek és megalapozatlannak tartotta ezért az elsőfokú bíróság határozatát, és közgazdaságilag is elfogadhatatlannak minősítette azt, hogy munkavégzés nélkül a felperes 100 %-os haszonhoz juthasson.

Sérlemelte az elsőfokú bíróságnak a felperes által a 2007. május - szeptember hónapokra érvényesített takarítási díjjal összefüggésben elfoglalt álláspontját is. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság okszerűtlenül mérlegelte az ítélete indoklásában hivatkozott tanúvallomásokat, illetve a tanúk munkaviszonyának megszűnésekor kiállított dokumentumokat. K.Z. munkaköre „karszalagos őr” volt, míg B.L. éjszakai portaszolgálatot és esetenként takarítást végzett.

A felperes az 5.2. pont alatti szolgáltatást minden esetben „takarítás, tisztítás” címen számlázta le. Köztudott tény azonban az is, hogy a strandot és a kempinget nappal L.P. egyéni vállalkozása takarította.

Mindezen adatokból okszerű mérlegeléssel azt kellett volna megállapítania az elsőfokú bíróságnak, hogy a felperes nem teljes havi szolgáltatást végez az alperes részére, mivel a karszalagos őr munkája, mint őrzésvédelmi szolgáltatás benne van a szerződés 5.1. pontjában meghatározott őrzésvédelmi díjban, B.L. éjszakai portaszolgálata pedig szintén őrzésvédelemnek felel meg a KSH besorolás szerint. Ha pedig ezt a feladatát részben elhagyva este 6-tól reggel 6-ig mosdókat is takarított, akkor az csak részleges és nem teljes munkaidőben végzett tevékenységnek felel meg.

A felperes hivatkozása szerint a takarítási szolgáltatást a fenti két dolgozója látta el, a tények azonban ennek ellentmondanak, egyikük egyáltalán nem végzett takarítási munkát, a másikuk pedig a portaszolgáltatón túl csak részben végezhetette a takarítást. A két dolgozó munkájának maximum 25 %-a tekinthető takarítási szolgáltatásra fordított munkának.

Ezt igazolja az is, hogy pontosan a nem teljes havi (rész havi) szolgáltatásra tekintettel állapodtak meg a felek 100 000 Ft + ÁFA összegű havi díjazásban a 300 000 Ft + ÁFA helyett, és ezt támasztják alá a kétoldalúan aláírt teljesítés-igazolások is. A felperes a számlákkal, illetve a teljesítési igazolásokkal kapcsolatban soha nem tett jogfenntartó nyilatkozatot a ki nem fizetett összegek vonatkozásában.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását, és az alperes perkoltségben való marasztalását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perben rendelkezésére álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, és helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes az alperes felróható magatartása miatt nem volt képes munkát végezni 2007. október 1. napjától, ezért a felperes jogszerűen követelte a felmondási időre járó megbízási díjat.

Hivatkozott arra, hogy mivel a jelen perben a felperes nem vitatta az alperes felmondásának jogszerűségét, ezért fel sem merülhet jogcímként a kártérítés.

Az elsőfokú bíróság helytállóan mondta ki azt is ítélete indoklásában, hogy a perben az alperes nem tudta bizonyítani azt az állítását sem, miszerint 2007. május - szeptember hónapok között a felperes csupán rész havi teljesítést végzett.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes keresetét részben elutasító rendelkezése, valamint az alperesnek a perbeli szerződés érvénytelenségére történt hivatkozását alaptalannak találó döntése a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése alapján, elleni irányuló fellebbezés hiányában nem képezte a másodfokú eljárás tárgyát.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban pótolta azokat az eljárási, bizonyítási hiányosságokat, amelyek az alapeljárásban született elsőfokú ítéletnek a hatályon kívül helyezését indokolták. Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást teljes körűen, perrendtartásszerűen lefolytatta, szükség szerint továbbfejlesztette, a rendelkezésére álló és az újólág beszerezett bizonyítékokat gondosan, a maguk összességében értékelte, ennek eredményeként a tényállást hiánytalanul és helyesen állapította meg. Jogi következtetései helytállóak, döntése érdemben helyes. Ítéletét a megfelelő indokolással ellátta, számot adott a bizonyítékok mérlegelése körében irányadónak vett körülményekről.

Az ítélet tábla teljes egészében egyetért az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásával, az önmagában kiegészítésre nem szorul.

Mindezekre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Polgári perrendtartásról szóló többször módosított 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. §-ának (2) bekezdése szerint - utalva a Pp. 254. §-ának (3) bekezdésére is - annak helyes indokaival együtt hagyta helyben.

Az alperes fellebbezése nem tartalmazott semmilyen olyan új bizonyítékot, körülményt, tényt, amelyet az elsőfokú bíróság nem bíralt volna el, valójában megismételte az elsőfokú eljárásban előadott állításait, hivatkozásait.

Ezekre a főbb hivatkozásokra tekintettel - elkerülve a felesleges ismételéseket - az ítélet tábla szükségesnek tartja megjegyezni a következőket.

Az alperes a felmondási időre járó megbízási díjjal kapcsolatos fellebbezési érvelésében arra helyezte a hangsúlyt, hogy az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban megváltoztatta az álláspontját a perbeli megbízási szerződés 9.) pontjában írt felmondási szabályok értelmezését és a bizonyítékok értékelését illetően, ezért az elsőfokú bíróság mérlegelését okszerűtlennek tartotta.

A bírói mérlegelés fő szabályát a Pp. 206. § (1) bekezdése adja meg, miszerint: a bíróság a tényállást a felek előadásainak és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el.

A mérlegelés lényegében egy következtetési művelet, amelyben a bíróság megállapítja az egyes bizonyítékok bizonyító erejét, és a bizonyítás egészét, valamint az egyéb körülményeket is figyelembe véve dönt afelől, hogy a bizonyítandó tények fennállnak-e.

A bíróság mérlegelése alá vonja a bizonyítás eredményén kívül a per egész anyagát.

A Pp-nek a mérlegelés szabályaihoz kapcsolódó rendelkezése a Pp. 221. § (1) bekezdése is, amely szerint: az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást, az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, és utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

Az ítélet tábla azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság maradéktalanul eleget tett a fentebb ismertetett mérlegelési és indokolási követelményeknek. Helyesen mérlegelése körébe vonta mind az alapeljárásban a felek részéről tett nyilatkozatokat, a

tanúvallomásokat, és helyesen vette figyelembe a felperes tulajdonosa és az alperes között korábban folyamatban volt (8.G.../2008. majd a 8.G.../2009. számon) perek anyagát, mind a megismételt jelen perben beszerezett bizonyítékokat, nyilatkozatokat.

Az elsőfokú bíróság teljes körűen értékelve az eljárások során beszerezett okirati bizonyítékokat (a felek levelezéseit), a tanúvallomásokat, a nyilatkozatokat helyesen értelmezte a perbeli megbízási szerződésnek a felmondás szabályáról szóló 9.) pontjának tartalmát.

Ugyanígy helyesen állapította meg - a fentiekhez hasonló módon - a felperes kereseti igényének a megalapozottságát a felmondási időre járó díjazás összezszerúségét illetően, figyelemmel a szakértői bizonyítás megállapításaira is.

Az elsőfokú bíróság jogszerűen alkalmazta a bizonyítási teherre vonatkozó szabályokat, részletesen ismertette a figyelembe vett bizonyítási eszközöket, választ adott arra is, miért nem fogadott el valamely hivatkozást a felek részéről.

Az alperes fellebbezésének másik fő hivatkozása az volt, hogy a szerződés megghiúsulásáért a felperes tehető felelőssé, ezért a Ptk. 312. §-a szerint legfeljebb kártérítésre tarthatna igényt, erre vonatkozóan azonban a felperes bizonyítást nem ajánlott fel, illetve a bíróságtól sem kapott kioktatást.

Az ítéletábra az elsőfokú bírósággal egyezően arra a megállapításra jutott, hogy az alperes tévedett akkor, amikor a szerződés lehetetlenülése szabályainak az alkalmazását kérte számon az elsőfokú bíróságtól.

Az ítéletábra egyetért az elsőfokú ítélet ide vonatkozó indokolásával, miszerint a felmondási jog gyakorlása az alperes részéről nem minősült szerződésszegő magatartásnak, így a szerződési kikötés alapján követelhetette a felperes a felmondási időre járó díjazást.

Az elsőfokú bíróság ítélete tehát megalapozott és jogszerű.

Az alperes a másodfokú tárgyaláson részletfizetési kérelmet terjesztett elő arra az esetre, ha az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyná. Az ítéletábra az alperes részletfizetési kérelmének teljesítését nem találta indokoltnak. A marasztalási összeg nagysága az alperesi cég pénzügyi forgalmára tekintettel annak kifizetése esetén sem rendítheti meg alapjaiban az alperesi céget. Az alperesi cég bevételei - tartozásai dinamikusán változnak tevékenysége jellegéből kifolyóan, ezért egy adott pillanatban „lefényképezett” anyagi helyzet önmagában nem elegendő a kérelem megalapozottságának az alátámasztására.

Az ítéletábra figyelembe vette azt a tényt is, hogy a per hosszú évek óta folyik, és azt a bírósági gyakorlatot is, miszerint a részletfizetés engedélyezése nem jelenthet nagyobb terhet a jogosult számára, mint amilyen előnyt az alperes részére jelentene annak megítélése esetében.

Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért pervesztes lett a másodfokú eljárásban is. A másodfokú eljárással felmerült költségeit maga viseli, és a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján az ítéletábra őt kötelezte a pernyertesnek minősülő felperesnek a másodfokú eljárással felmerült, a felperes jogi képviselőjének ügyvédi munkadíjából álló perköltsége megfizetésére.

A felperes jogi képviselője ügyvédi munkadíjának összegét az ítéletábra a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a.) pontja, (5)-(6) bekezdései, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján, mérlegeléssel 80 000 Ft + ÁFA = 101 600 Ft összegben állapította meg. A mérlegelés

során figyelemmel volt arra, hogy megismételt eljárásban született elsőfokú ítélet elleni fellebbezés elbírálása volt a jelen másodfokú eljárás tárgya.

Észlelte az ítélőtábla, hogy az alperes a fellebbezésén 288 000 Ft fellebbezési illetéket lerótt. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 51. §-ának (1) bekezdése szerint azonban - mivel az elsőfokú bíróságnak az alapeljárásban meghozott ítéletét az ítélőtábla a Gf.III.30.735/2009/5. számú végzésével a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján, a fellebbezési kérelem, illetőleg a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül helyezte hatályon kívül, ezért a megismételt eljárásban a félnek nem kellett illetéket lerónia.

Az ítélőtábla az Itv. 80. § (1) bekezdés i.) pontja alapján megállapította, hogy az alperes jogosult a többletilleték visszaigénylésére, és az erre irányuló kérelem elbírálása érdekében határozatát az Itv. 81. § (2) bekezdése szerint megküldeni rendelte az illetékes adóhatósághoz.

Debrecen, 2013. február hó 12. napján

Dr. Madarász Anna sk a tanács elnöke, Cógoiné Dr. Boros Ágnes sk előadó bíró, Dr. Riczu András sk bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó